

OPERNA PREMIJERA

Visoka kakvoća izvedbe

Verdijev *Simon Boccanegra* u Splitu, u režiji Petra Selema, pod dirigentskim vodstvom Ivana Repušića

Nastavljajući ideju o preferenciji rjeđe izvođenih Verdijevih djela, Splitska opera dospjela je, tako, do naslova *Simon Boccanegra*.

I kao što je Verdi imao dvije prigode u kojima je glazbom obasipao priču o denoveškom duždu, dva pokušaja - u nepune četiri godine - za izdvojeno sučeljavanje s istim predloškom imao je i Petar Selem. On je, naime, u zagrebačkom HNK godine 2003. postavio operu *Simon Boccanegra*, a splitska premijera zapravo je druga verzija, drugo viđenje, nadopuna prvotnoga. Scenski dekor i kostimi - izim oni kod solista - u Dalmaciju su doneseni iz metropole, što budi nadu u životnost međukazališne posudbe na razini države. Na razmjeni te vrste svakako bi valjalo više poraditi.

Na splitskoj pozornici još su nam se više svidjele scenografske ekshibicije Vasilija Josipa Jordana: napose onda kad lucidnom kombinatorikom dijelova scenografskih elemenata tvori i sastavlja nove scenske situacije. Pod ruku sa skladnim fleksijama scenskih rekvizita išla je i nadograđena kostimografija Dore Argento. U aneksu ruha interveniralo se na razini solista. U tom smislu valja posebice naglasiti plavetni kostim Boccanegra iz III. čina, koji je bio izvrsnom metaforom mora: inače lajtmotivom i podnaslovom ove splitske produkcije. Međutim, akutnim oboljenjem predstave pokazao se manjak iluminacijskih intervencija reflektorima! U programskoj knjižici čak nije ni naznačeno ime oblikovatelja svjetla. Ovako je već "prirodno", sama po sebi mračna partitura (i radnja) postala još opskurnijom.

Redatelj Selem uspio je motorizirati dramatsku strukturu djela, te mu je pošlo za rukom zaobići minsko polje klišeja i, nazovimo to tako, svojstvo i osjećaj „podgrijanog objeda”. Predstava na kazališnoj pozornici funkcionira po principu "sada i ovdje", i ne pruža dobrodošlicu širim narativnim premazima i prikazivanju radnje kroz dulji vremenski slijed.

U abecedi režije Petra Selema jedno od posvećenijih mjesta pripada - detalju. Iako je njegova scenska koncepcija unaprijed uvjetovana čitkom preglednošću i nadalje se gradi postupnim kaskadnim prijelazima nalik izmjenama bojovnih vojničkih formacija, iz svake njegove režije može se izlučiti formula koju čine nazovi *key words*. Splitska premijera ima dva, po nama, rječita simbola: u prvom dijelu predstave to je duždeva palača, na kojoj se fokusira pogled svakog od aktera koji prođe pred

njom, dok je drugi duždev stolac, koja s jedne strane dimenzijom personifikacije dosimlje osobu Boccanegra, a s druge metonimijski simbolizira i sjedište i prijestolje. Oba simbola ulijevaju se u isto korito ideje, oba simbola predstavljaju i vlast i moć. Selemovo semiotičko redateljsko razmišljanje svakako ima temeljna uporišta u njegovoj strasti i profesionalnoj angažiranosti u domeni egiptologije. Govor simbolima jedan je od zgodnijih kazališnih sredstava izraza, pa makar se izlagali riziku da jedna ovako orfična i zakrabuljena priča postane još tajanstvenijom i maglovitijom.

Glazbeni supstrat premijere povjeren je u zadnji čas Ivanu Repušiću, upravo imenovanom direktoru Splitske opere. On je zasjeo na vrući dirigentski stolac usve nekoliko dana prije premijere, jer je najavljeni Miro Belamarić zbog zdravstvenih razloga otkazao suradnju. U osnovi orkestar je pripremljen vrlo dobro, iako su povremeno izlazile na vidjelo stanovite zvučne neskaldnosti i auditivne zidine kojima fali nadgradnja i dovršenost. Ana Šabašev je od ono malo zbornih nastupa napravila doista imponantni zvučni stup. Zbor odavno nije bio na ovakvoj razini uvjerljivosti.

Solisti su pokazali visok stupanj pripremljenosti. U prvome redu, kako je i red, spomenuti nam je odličan nastup Kirila Manolova (*Simon Boccanegra*), koji je postao član Splitske opere, te koji se svakim svojim pjevačkim prilogom sve više legitimira kao vrhunski umjetnik. Glasovnom ujednačenošću, intonativnom preciznošću i glumačkom uvjerljivošću u svim je segmentima predstave bio glavni lik. Ništa nije zaostajao ni Ivica Čikeš (*Jacopo Fiesco*), koji je lijepim glasom i muzikalno obojenim frazama neutralizirao svoj pomalo porcu-

milina slušati njezine pjevačke tirade. Tenor Božidar Nikolov (*Gabriele Adorno*) također otprije poznat splitskoj publici, nije odveć oduševio osim u posvemašnjem izgaranju u ulozi. Iako su njegove visine povremeno bile lelujave a timbar lišen gvozdene jeke, nije uspio narušiti standardnost ugodaja što no ju nametnuše njegove kolege.

Odličnim izborom pokazali su se Ozren Bilušić (*Paolo Albani*) i Siniša Štork (*Pietro*). Štork je plijenio profandom svog basa, dok je Bilušić u prvi plan gumuo ljepotu oblikovanosti glazbene rečenice. Obojica su svoju scensku igru prilagodili potrebama režije i logici radnje. Kao i kolegica mu Sumić, i Vinko Maroević (*kapetan*) ubilježio je u svoj repertoar još jednu od „haiku” opernih uloga.

Suprotiva stanovitim faulima, recentni umjetnički dosezi Splitske opere bilježe rast i održavanje visoke kakvoće izvedbe. Projekt opere *Simon Boccanegra* svakako ide u prilog takvim težnjama. Daj Bože da se, nakon nekoliko izvedba, ne skine s repertoara čekajući još koje desetljeće za revitalizaciju!

Siniša VUKOVIĆ